

Nationalregnskab og betalingsbalance

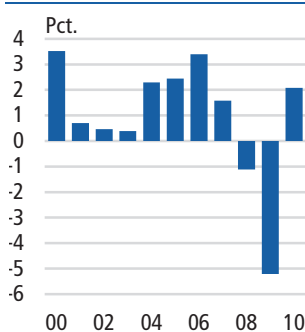
1

Dansk økonomi 2000 til 2010

Økonomisk vækst i 2010

Bruttonationalproduktet steg med 2,1 pct. i 2010. Efter fire år med høje vækstrater i 2004-2007, økonomisk nedgang i 2008 og den historiske tilbagegang på 5,2 pct. i 2009 genvandt dansk økonomi således noget af det tabte i 2010.

Figur 1
Årlig realvækst i BNP

www.statistikbanken.dk/nat02

Til sammenligning voksede det reale BNP med gennemsnitligt 2,4 pct. årligt fra 2003 til 2007, som var den seneste periode med højkonjunktur, mens den gennemsnitlige vækstrate i 2008 og 2009 var -3,2 pct.

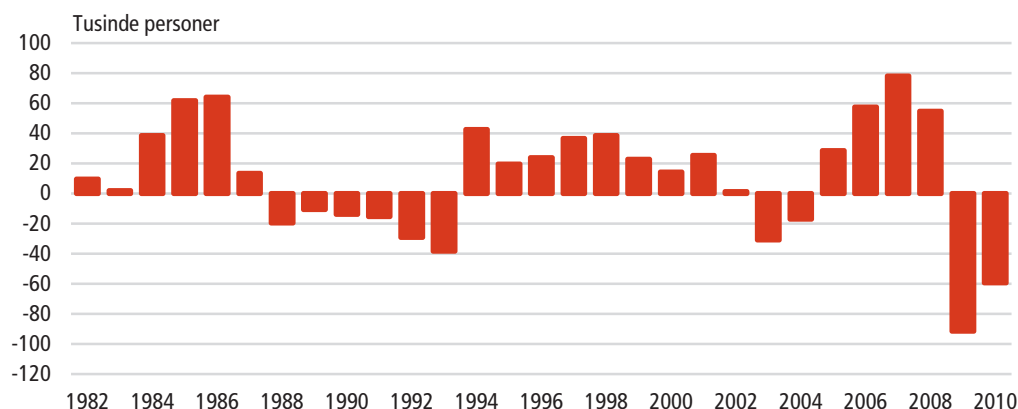
Fortsat fald i beskæftigelsen

Tilbagegangen i beskæftigelsen fortsatte i 2010. Beskæftigelsen faldt med 59.000 personer i 2010, svarende til 2,1 procent. Dermed er beskæftigelsen faldet med i alt 151.000 personer siden 2008, hvor den sidst toppede. Det gennemsnitlige antal beskæftigede i 2010 var 2.807.000. Heraf var 57.000 på orlov.

Ændringer i beskæftigelsen optræder ofte med nogen forsinkelse i forhold til væksten i BNP. Det sås ligeledes tydeligt ved afdæmpningen af den økonomiske vækst i 2001, i 2004, hvor konjunkturerne vendte og under den økonomiske krise efter 2008.

Fra 1997 til 2002 steg beskæftigelsen med 102.000 personer, mens den i løbet af 2003 og 2004 faldt med 47.700 personer. Fra 2004 til 2008 steg den samlede beskæftigelse med ca. 210.000 personer.

Figur 2
Årlig vækst i beskæftigelsen

Anm.: Inklusive orlov.

www.statistikbanken.dk/nat18

De vareproducerende erhverv (landbrug mv., industri, energi- og byggevirksomhed) beskæftiger en stadig faldende andel af arbejdsstyrken. I 2000 var 26,4 pct. beskæftiget i de vareproducerende erhverv, mens andelen var 21,3 pct. i 2010. I løbet af perioden øgedes beskæftigelsen især i de private serviceerhverv (fra 38,4

pct. i 2000 til 42,0 pct. i 2010). Andelen af ansatte inden for offentlige og personlige tjenesteydelser var 35,1 pct. i 2000, mens den i 2010 var 36,8 pct.

2

Indenlandsk efterspørgsel og udenrigshandel

Fremgang i efterspørgsel fra både eksport- og hjemmemarked

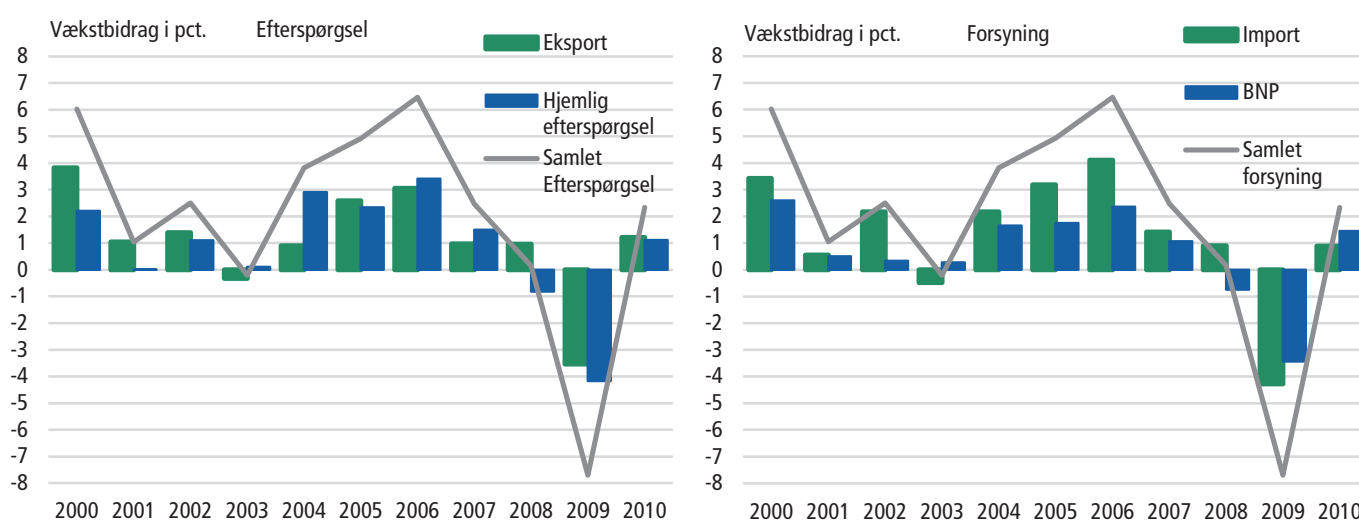
Den samlede efterspørgsel steg med 2,3 pct. i 2010. Stigninger i efterspørgslen fra både eksport- og hjemmemarkedet bidrog ligeligt til denne fremgang. Den forøgede efterspørgsel blev dækket via stigninger i både BNP og importen, hvor BNP stod for det største bidrag til væksten i den samlede forsyning.

Den samlede efterspørgsel og den samlede forsyning vil pr. definition være identiske, og de vil derfor stige med samme rate. En fremgang i efterspørgslen kan komme fra øget eksport eller hjemlig efterspørgsel. En stigning i forsyningen kan dækkes vha. fremgang i importen eller den hjemlige værdiskabelse målt ved BNP.

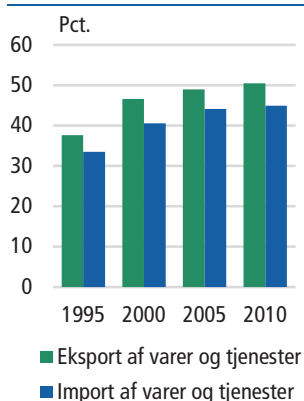
Perioder med kraftig vækst i efterspørgslen medfører ofte tilsvarende vækst i importen, da fremgang i BNP på kort sigt ikke kan dække den påkrævede stigning i forsyningen. Denne tendens ses f.eks. i perioden 2004-2006, hvor bidragene fra importen til den samlede vækst i forsyningen var store og stigende.

I 2008, hvor nedgangen i BNP satte ind, var der en marginal stigning i den samlede efterspørgsel, som var sammensat af en stigning i eksporten og en faldende hjemlig efterspørgsel. Forsyningen viste samme billede – importen steg, mens BNP faldt. Store fald i efterspørgslen fra både eksport- og hjemmemarkedet i 2009 bidrog til en kraftig tilbagegang i den samlede efterspørgsel. Dette medførte en markant tilbagegang i forsyningen fra både importen og BNP.

Figur 3 Bidrag til årlig realvækst i efterspørgsel og forsyning

Figur 4
Import og eksport i pct.
af BNP, årets priser

www.statistikbanken.dk/nat01

Stigning i eksport og import i 2010

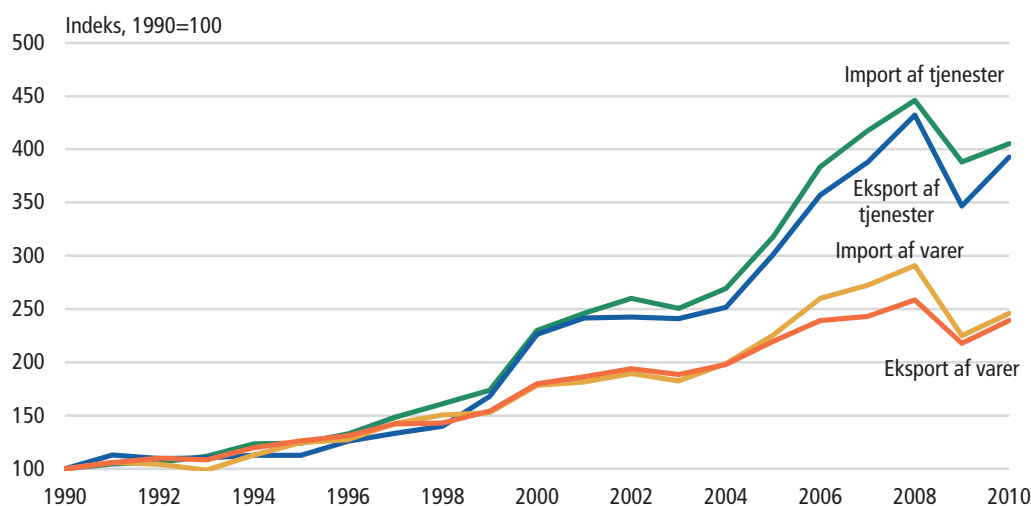
Efter et markant fald i samhandlen med udlandet i 2009, vendte udviklingen i 2010, hvor både eksporten og importen steg betydeligt. Dog uden at nå tilbage på 2008 niveau.

Opgjort i årets priser er ikke mindst tjenestehandlen steget kraftigt de foregående ti år. Tjenesteimporten blev stort set fordoblet i perioden 2000 til 2008, og tjenesteeksporten voksede næsten lige så hurtigt.

Handelen med varer steg betydeligt i samme periode, om end ikke helt så markant. Vareimporten steg ca. 60 procent mens eksporten af varer steg ca. 40 procent.

Den højere vækst i tjenestehandlen kan bl.a. tilskrives en kraftigere prisudvikling i forhold til varehandlen. Fusioner og virksomhedsopkøb i søfartserhvervet er en anden faktor, der har påvirket tjenestehandlen.

Figur 5 **Samhandel med udlandet, årets priser**

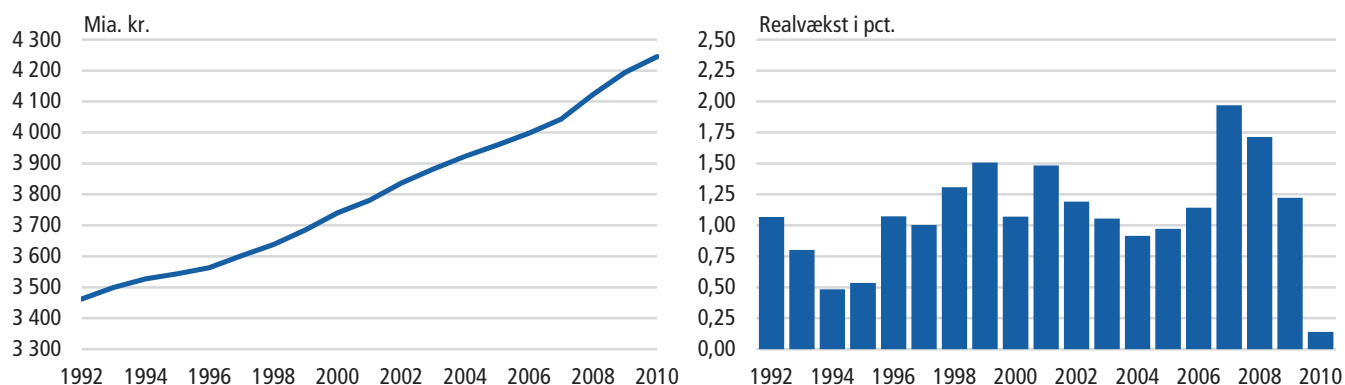

www.statistikbanken.dk/nat01

Kapitalapparatet stort set uændret i 2010

Den del af nationalformuen, der er placeret i faste aktiver (netto beholdningen af fast realkapital) var stort set uændret fra 2009 til 2010. Der var fra 2000 til 2010 en realvækst på 12,5 pct. Netto beholdningen af fast realkapital har i hele perioden været kontinuert voksende, dog ikke meget i 2010. Ændringen i kapitalapparatet (netto beholdningen af fast realkapital) mellem to opførelsetidspunkter i årets priser afspejler nettoinvesteringerne (de faste bruttoinvesteringer fratrukket forbruget af fast realkapital) og de nominelle omvurderinger i perioden.

Figur 6 Nettobeholdningen af fast realkapital

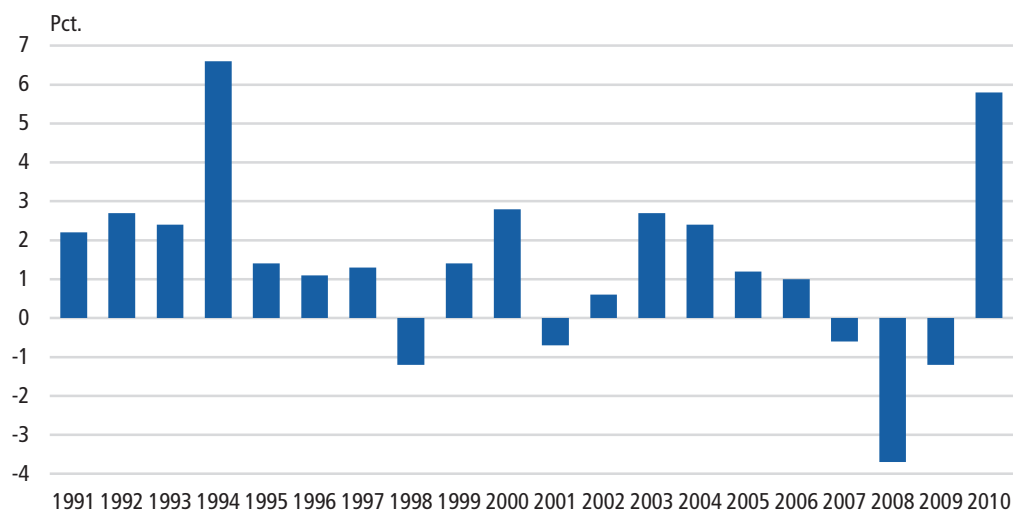
Anm.: 2000-priser, kædede værdier.

www.statistikbanken.dk/nat08

Stor stigning i produktiviteten -rettet

På grundlag af nationalregnskabets tal for præsterede arbejdstimer kan timeproduktiviteten beregnes som den markeds-mæssige bruttoværditilvækst pr. arbejdstime. I 2010 steg timeproduktiviteten 5,8 pct. efter en nedgang i 2009 på 1,2 pct. Den gennemsnitlige årlige vækstrate i perioden 2000 til 2010 var 0,9 pct.

Figur 7 Markeds-mæssig bruttoværditilvækst i kædede 2000-priser pr. time, årlig vækstrate -rettet

www.statistikbanken.dk/nat23

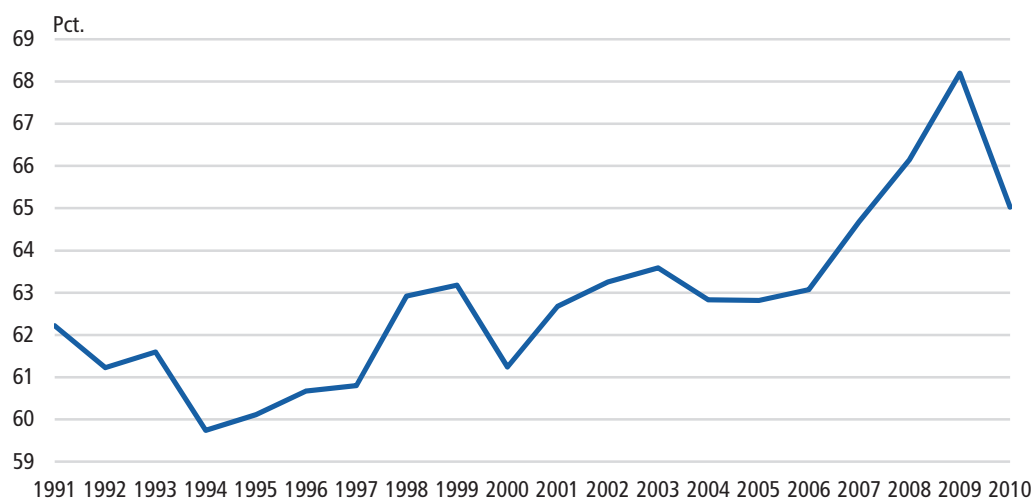
Markant fald i lønkvoten

De samlede indkomster fra produktionen består af løn og overskud i virksomhederne (bruttooverskud af produktionen og blandet indkomst). Lønnens andel af de samlede indkomster faldt betydeligt i 2010 og er næsten nede på 2007 niveau.

Fra 1995 til 2006 havde lønkvoten en generelt svagt stigende tendens, dog med markante fald i 2000 og 2004.

Fra 2006 til 2009 steg lønkvoten markant og nåede i 2009 sit hidtil højeste niveau med 68,6 pct inden faldet til 65,0 pct. i 2010. Nedenstående figur viser udviklingen i lønnens andel af den samlede bruttofaktoriindkomst.

Figur 8 Lønkvote

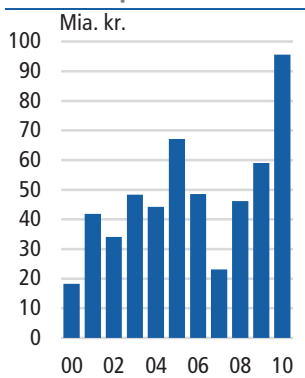

www.statistikbanken.dk/nat01

3

Forholdet til udlandet

**Figur 9
Overskud på
betalingsbalancens
løbende poster**

Tabel 368

Opsparing, betalingsbalance og gæld

Samfundets opsparingskvote (dvs. opsparingen i pct. af den disponible bruttonational indkomst) steg jævnt fra 20,9 pct. i 1998 til 23,8 pct. i 2001. Herefter lå opsparingskvoten forholdsvis stabilt til og med 2008 med sit højeste niveau i 2005 og 2006, hvor den nåede over 25 pct. I 2009 faldt opsparingskvoten til 20,3 pct. I 2010 steg opsparingskvoten til 21,2 pct.

Siden 1999 har der været overskud på betalingsbalancens løbende poster og dermed, når også kapitaloverførsler indregnes, også positiv nettofordringserhvervelse. Nettofordringserhvervelsen faldt i både 2006 og 2007, men er siden steget markant og er for 2010 opgjort til 96,3 mia. kr.

Udlandsgælden, netto, er igen afviklet

En positiv dansk nettofordringserhvervelse betyder alt andet lige en nedbringelse af Danmarks udlandsgæld, netto. I 2005 havde Danmark for første gang siden 1950'erne ingen udlandsgæld, netto.

Fra en nettoformue på 61 mia. kr. i 2005 steg gælden – til trods for et solidt overskud på betalingsbalancen – igen de efterfølgende år, således at nettogælden var 99 mia. kr. i 2008, men i 2009 blev gælden atter nedbragt, så Danmark havde en nettoformue på 76 mia. kr. og i 2010 en nettoformue på 167 mia. kr.

Udviklingen skyldes, at gældsopgørelsen også er påvirket af såvel valutakurser som kurserne på værdipapirer.

4

Finansielle fordringer**Stigning i husholdningernes finansielle nettoformue**

I 2009 steg husholdningernes finansielle nettoformue efter et fald i 2007 og især i 2008. I alle år havde husholdningerne en negativ fordringsserhvervelse, netto.

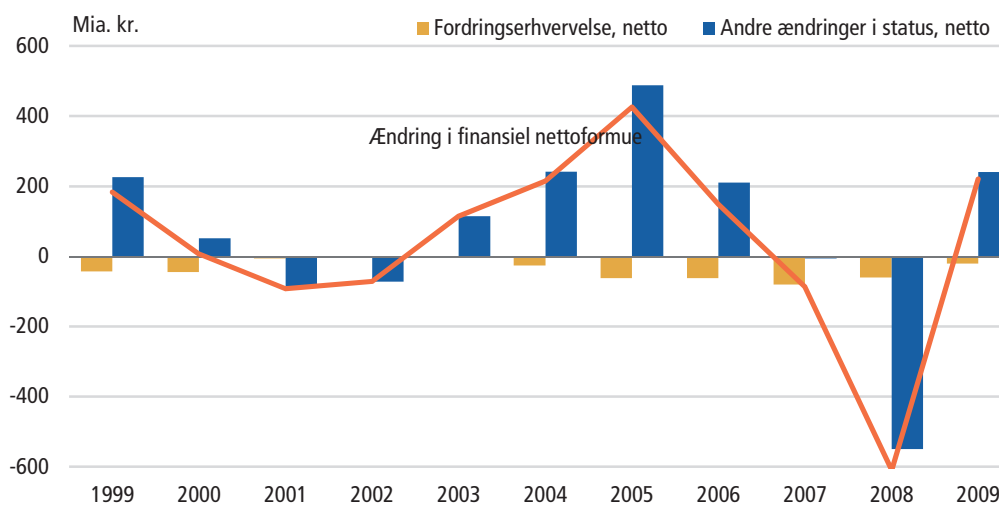
Forklaringen skal findes i udviklingen af *andre ændringer i status, netto*, hvor positive kursreguleringer i 2009 har givet kursgevinster til husholdningerne, hvorimod negative kursreguleringer i 2007 og 2008 har givet husholdningerne markante kurstab.

Det er især kursreguleringer på aktier, som har påvirket husholdningernes finansielle nettoformue både direkte og indirekte gennem deres pensionsopsparinger i livsforsikringsselskaber og pensionskasser.

Udover husholdningssektoren opstilles der i nationalregnskabet finansielle regnskaber for yderligere tre hovedsektorer: selskabssektoren, sektoren for offentlig forvaltning og service samt udland.

Sektorernes finansielle fordringer udgøres af en række finansielle aktiver og passiver, som omfatter bl.a. aktier, obligationer og lån. Forskellen mellem de samlede finansielle aktiver og de samlede finansielle passiver udgør den finansielle nettoformue.

Figur 10 Udviklingen i husholdningssektorens finansielle nettoformue

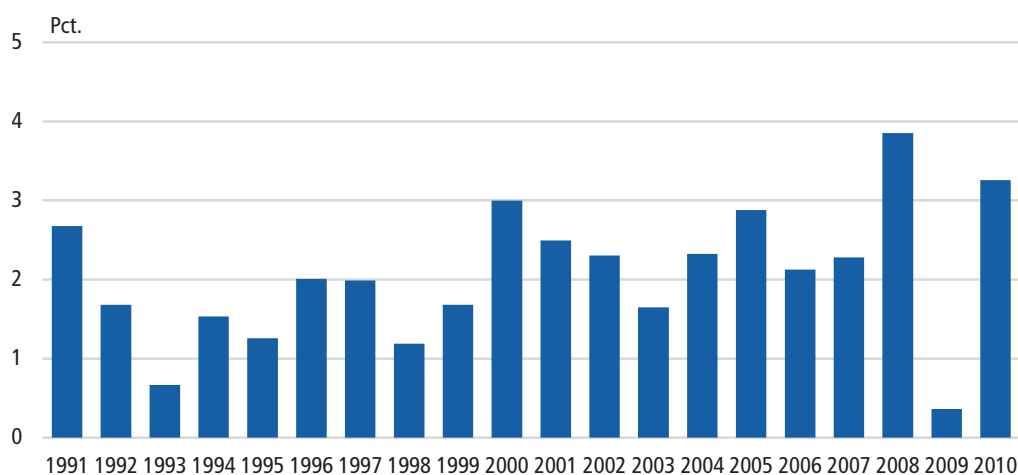

5

Inflationen**Høj inflation i 2010**

Inflationen, målt ved den årlige stigning i prisindekset på BNP, var i 2010 3,3 pct. Inflationen var dermed markant højere end i 2009 hvor den var 0,4 pct. hvilket var det laveste målte niveau registeret i nationalregnskabet der strækker sig tilbage til 1966. I 2008 var inflationen 3,9 pct. Den højeste siden 1989. I perioden forinden, fra 1990-2007, var inflationen i forhold til tidligere både lav og meget stabil. Den gennemsnitlige årlige prisstigning var 2,0 pct., og kun i 2000 og 2005 nåede inflationen op omkring 3 pct.

Figur 11 Inflation målt ved årlig stigning i BNP-deflatoren

www.statistikbanken.dk/nat01 og nat02

6

International sammenligning

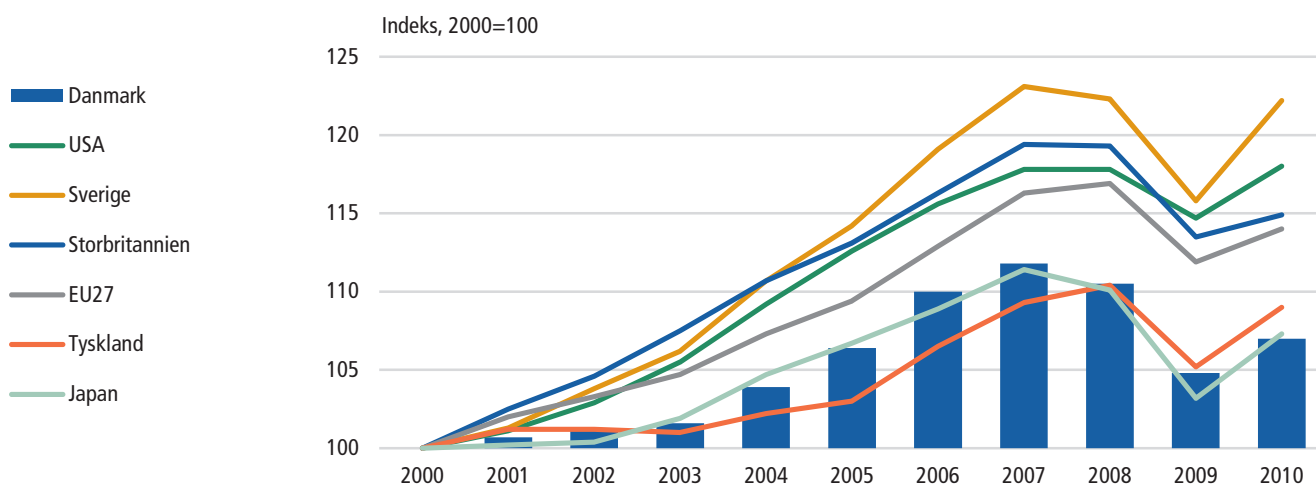
International økonomisk stagnation

I 2009 var den økonomiske nedgang blevet global, med massiv økonomisk tilbagegang i samtlige lande med stor betydning for den økonomiske udvikling i Danmark.

I 2010 vendte den økonomiske udvikling med markante stigninger i BNP til følge. Sverige, Japan og Tyskland oplevede de mest markante stigninger. Danmark oplevede cirka den samme vækst som EU som helhed. Kun USA er i 2010 over niveau fra 2007 hvor krisen startede. Tyskland og Sverige er cirka tilbage på 2007 niveau.

Figur 12

BNP i udvalgte lande, faste priser

Kilde: Eurostat, New Cronos.